

ЗАКОН

О ДОБРОВОЉНИМ ПЕНЗИЈСКИМ ФОНДОВИМА И ПЕНЗИЈСКИМ ПЛАНОВИМА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се:

- 1) организовање и управљање добровољним пензијским фондовима;
- 2) оснивање, делатност и пословање друштва за управљање добровољним пензијским фондовима;
- 3) послови и дужности кастоди банке, у смислу овог закона;
- 4) надлежност Народне банке Србије у вршењу надзора над обављањем делатности друштава за управљање добровољним пензијским фондовима;
- 5) друга питања од значаја за функционисање добровољних пензијских фондова.

Начела добровољних пензијских фондова

Члан 2.

Начела на којима се заснивају добровољни пензијски фондови су:

- 1) добровољност чланства;
- 2) расподела ризика улагања;
- 3) равноправност чланова;
- 4) јавност рада;
- 5) акумулација средстава.

Значење појединих појмова

Члан 3.

Поједини појмови, у смислу овог закона, имају следећа значења:

- 1) *друштво за управљање добровољним пензијским фондом* – привредно друштво које организује и управља добровољним пензијским фондовима, у складу са законом (у даљем тексту: друштво за управљање);
- 2) *добровољни пензијски фонд* – институција колективног инвестирања у оквиру које се прикупља и улаже пензијски допринос у

различите врсте имовине са циљем остварења прихода и смањења ризика улагања;

3) *кастоди банка* – банка која води рачун фонда и обавља друге кастоди услуге за рачун добровољног пензијског фонда, а у погледу средстава добровољног пензијског фонда поступа само по налозима друштва за управљање који су у складу са законом и проспектом фонда;

4) *члан добровољног пензијског фонда* – домаће и страно физичко лице које, непосредно или преко организатора пензијског плана, приступа добровољном пензијском фонду;

5) *инвестициона јединица* – сразмерни обрачунски удео у укупној нето имовини добровољног пензијског фонда;

6) *послодавац* – послодавац у смислу закона којима се уређују радни односи;

7) *обвезник уплате* – домаће и страно правно и физичко лице које за рачун члана добровољног пензијског фонда врши плаћање пензијског доприноса, а које може бити послодавац, треће лице или члан фонда, у складу са одредбама овог закона;

8) *пензијски допринос* – новчана средства која у добровољни пензијски фонд уплаћује обвезник уплате;

9) *програмирана исплата* – исплата акумулираних новчаних средстава са рачуна члана добровољног пензијског фонда у складу са посебним уговором;

10) *пензијски план* – уговор у корист трећих лица, који је саставни део добровољног пензијског фонда, закључен између послодавца, удружења послодавца, професионалног удружења или синдиката (у даљем тексту: организатор) и друштва за управљање, а на основу кога се организатор обавезује да уплаћује пензијски допринос у корист својих запослених, односно чланова, а друштво за управљање улаже прикупљена средства;

11) *квалификовано учешће* – поседује лице које је посредно или непосредно ималац акција, односно других права на основу којих стиче више од 10% учешћа у капиталу или гласачких права другог лица;

12) *повезана лица* – правна лица која су међусобно повезана управљањем, капиталом или на други начин, ради постизања заједничких пословних циљева, тако да пословање или резултати пословања једног лица могу битно утицати на пословање, односно резултате пословања другог лица. Повезаним лицима, у смислу овог закона, сматрају се и лица која су међусобно повезана:

- као чланови породице,
- тако да једно лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима, у складу са овим чланом, заједно, посредно или непосредно, учествују у другом лицу,
- тако да у оба лица учешће има исто лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима у складу са овим чланом,
- на начин прописан за повезана лица законом којим се уређује правни положај привредних друштава,
- као чланови управе или надзорног одбора и чланови породице тих лица;

13) *чланови породице*, у смислу овог закона, јесу:

- супружници, односно лица која живе у ванбрачној заједници,
- потомци и преци у правој линији неограничено,
- сродници до трећег степена сродства, у побочној линији, укључујући и сродство по тазбини,
- усвојилац и усвојеници и потомци усвојеника,
- старалац и штићеници и потомци штићеника;

14) *тржишно препознатљиво правно лице* – правно лице које се котира на берзи у земљама OECD-а или има одређен рејтинг код агенција за процену бонитета, односно које је, према последњем рангирању које је извршио *Standard and Poor's*, *Fitch-IBCA* или *Thompson Bank Watch*, рангирано с најмање BBB, или које је извршио *Moody's* са најмање Baa3.

II. ДРУШТВО ЗА УПРАВЉАЊЕ

Правна форма

Члан 4.

Друштво за управљање оснива се искључиво као затворено акционарско друштво.

На друштва за управљање примењују се одредбе закона којим се уређују привредна друштва, осим ако овим законом није друкчије одређено.

Друштво за управљање могу основати домаћа и страна физичка и правна лица.

Домаће правно лице са већинским државним, односно друштвеним капиталом или друго са њим повезано лице, не може бити оснивач друштва за управљање.

Изузетно од става 4. овог члана, банке и друштва за осигурање са већинским државним, односно друштвеним капиталом могу бити оснивачи друштва за управљање.

Правна и физичка лица могу бити акционари у само једном друштву за управљање.

Делатност друштва за управљање

Члан 5.

Друштво за управљање обавља делатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима.

Друштво за управљање може организовати и управљати са више добровољних пензијских фондова.

Друштво за управљање управља добровољним пензијским фондом, доноси инвестиционе одлуке, врши програмиране исплате, обавља административне и маркетиншке послове и активности и друге послове, у складу са овим законом.

Друштво за управљање може поверити обављање административних и маркетиншких послова и активности другим лицима, при чему се одговорност друштва за управљање не искључује.

Друштво за управљање може обављати искључиво делатност из става 1. овог члана.

Употреба пословног имена

Члан 6.

У пословном имену друштва за управљање морају бити садржане речи "друштво за управљање добровољним пензијским фондом".

Правно лице које није добило дозволу за рад друштва за управљање не може користити у правном промету назив "друштво за управљање добровољним пензијским фондом" или други сличан назив.

Висина основног капитала

Члан 7.

Новчани део основног капитала друштва за управљање, приликом оснивања, износи најмање 1.000.000 (један милион) евра у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате.

Новчани део основног капитала уплаћује се на привремени рачун код банке у целости пре уписа друштва за управљање у регистар привредних субјеката.

Новчани део основног капитала друштва за управљање не може да потиче из зајмова или кредита, нити сме бити оптерећен на било који начин.

Друштво за управљање дужно је да у свом пословању обезбеди да капитал друштва увек буде у висини која није мања од динарске противвредности 1.000.000 (један милион) евра.

Народна банка Србије ближе прописује структуру и начин израчунавања капитала из става 4. овог члана.

Организациона и техничка оспособљеност

Члан 8.

Друштво за управљање је дужно да ангажује најмање једног портфолио менаџера и овлашћеног интерног ревизора запослене на неодређено време.

Друштво за управљање је дужно да испуни минималне услове организационе и техничке оспособљености, које прописује Народна банка Србије.

На издавање и одузимање дозволе за обављање послова портфолио менаџера сходно се примењују одредбе закона којим се уређује тржиште хартија од вредности.

Оснивање друштва за управљање

Члан 9.

Лице које намерава да оснује друштво за управљање дужно је да поднесе Народној банци Србије захтев за издавање дозволе за рад друштва за управљање (у даљем тексту: дозвола за рад).

Лице из става 1. овог члана истовремено подноси и захтев за издавање дозволе за организовање и управљање фондом (у даљем тексту: дозвола за управљање фондом).

Захтев за издавање дозволе за рад и дозволе за управљање фондом

Члан 10.

Уз захтев за издавање дозволе за рад оснивачи друштва за управљање подnose:

- 1) оснивачки акт;
- 2) доказ да је на привремени рачун код банке уплаћен новчани део основног капитала, са изјавом о пореклу финансијских средстава, у складу са чланом 7. став 3. овог закона;
- 3) списак акционара по презимену, имену и адреси, односно пословно име и седиште, са укупним номиналним износом акција и процентом учешћа у основном капиталу акционарског друштва за управљање;

4) за акционаре – правна лица који поседују квалификовано учешће:

(1) решење о упису у регистар, односно оверени превод извода из регистра за страна правна лица и за њихове власнике, до нивоа физичких лица, односно тржишно препознатљивих правних лица,

(2) препис акционара из књиге акционара, односно доказ из другог одговарајућег јавног регистра, ако је акционар акционарско друштво за управљање,

(3) финансијски извештаји, са мишљењем овлашћеног ревизора за последње три године,

(4) доказ надлежног органа управе о измирењу пореза, не старији од шест месеци;

5) за акционаре – физичка лица који поседују квалификовано учешће:

(1) доказ да то лице у последње три године није било члан управе, надзорног одбора или носилац посебних овлашћења у правном лицу над којим је спроведен поступак ликвидације, односно стечаја,

(2) доказ да то лице није безусловно осуђивано за кривична дела против привреде, имовине, службене дужности и корупције,

(3) доказ надлежног органа управе о измирењу пореза, не старији од шест месеци;

6) правила пословања друштва за управљање;

7) план пословања за прве три године;

8) списак предложених чланова управе друштва за управљање са радним биографијама, изјавама о престанку обављања дужности и доказом да су испуњени услови из члана 15. овог закона;

9) доказ о организационој и техничкој оспособљености друштва за управљање, са списком лица која ће обављати послове из члана 8. овог закона.

Уз захтев за издавање дозволе за управљање фондом оснивачи друштва за управљање подносе:

1) нацрт стандардизованог уговора о чланству у добровољном пензијском фонду;

2) нацрт проспекта и скраћеног проспекта фонда;

3) нацрт уговора са кастоди банком;

4) списак лица која ће обављати послове портфолио менаџера фонда који се организује;

5) правилник о тарифи.

Додатна документација

Члан 11.

У року од 15 дана од дана пријема захтева за издавање дозволе за рад, Народна банка Србије може затражити друге доказе значајне за оцену бонитета оснивача друштва за управљање и оцену оправданости оснивања тог друштва, које су оснивачи дужни да доставе у року од петнаест дана од дана пријема дописа.

Народна банка Србије сарађује са другим државним органима и организацијама, прикупља документе и друге информације од значаја за решавање по захтеву за издавање дозволе за рад.

Издавање дозволе за рад и дозволе за управљање фондом

Члан 12.

Народна банка Србије издаје дозволу за рад када утврди ваљаност захтева из члана 10. став 1. овог закона и када процени да:

1) је порекло основног капитала јасно и несумњиво;

2) се на основу добијених информација може закључити да оснивачи друштва за управљање и сва повезана лица имају добру пословну репутацију и да им је финансијски положај такав да се може претпоставити да неће имати негативан утицај на пословање друштва за управљање;

3) структура повезаних лица није таква да онемогућава ефикасно вршење надзора над пословањем;

4) предложено пословно име друштва за управљање не наводи на погрешно мишљење будуће чланове фонда и друга лица у правном промету.

Народна банка Србије издаје дозволу за управљање фондом када утврди ваљаност захтева из члана 10. став 2. овог закона и када узимајући у обзир предложене циљеве, величину и друге битне карактеристике фонда, процени да:

1) висина основног капитала друштва за управљање омогућава одрживо управљање фондом;

2) портфолио менаџери који ће управљати фондом поседују дозволу издату у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вредности;

3) ће на адекватан начин бити заштићени интереси чланова фонда.

Народна банка Србије истовремено доноси решење о издавању дозволе за рад и решење о издавању дозволе за управљање фондом у року од 45 дана од дана пријема захтева, односно од дана накнадно примљене документације и информација у смислу члана 11. став 1. овог закона.

Дозвола за управљање фондом не може се издати без позитивно решеног захтева за издавање дозволе за рад друштва за управљање.

Уколико намерава да организује још неки добровољни пензијски фонд, друштво за управљање подноси само захтев за издавање дозволе за управљање фондом.

Негативно решење

Члан 13.

Ако Народна банка Србије одбије захтев за издавање дозволе за рад, доноси решење у којем мора навести разлоге одбијања захтева.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Против решења Народне банке Србије може се покренути управни спор.

Сагласност за стицање квалификованог учешћа

Члан 14.

За стицање акција друштва за управљање на основу којих једно лице посредно или непосредно стиче квалификовано учешће у друштву за управљање потребна је сагласност Народне банке Србије.

Народна банка Србије издаје сагласност када процени испуњеност услова из члана 12. став 1. тач. 1) до 3) овог закона.

Када се учешће акционара у капиталу друштва за управљање смањи за износ од десет или више процената, друштво је дужно да о томе обавести Народну банку Србије.

Органи друштва за управљање

Члан 15.

На органе друштва за управљање сходно се примењују одредбе закона којим се уређују привредна друштва, уколико овим законом није друкчије одређено.

За директора и члана управе друштва за управљање може бити изабрано лице које није правноснажно осуђивано за кривична дела против радних односа, привреде, имовине, правосуђа, јавног реда и правног саобраћаја, службене дужности, мита и корупције, као ни за кривична дела и привредне преступе утврђене законима којима се уређује тржиште хартија од вредности, приватизација, делатност осигурања, банке и друге финансијске организације.

Директор и члан управе друштва за управљање не може бити лице које је:

- 1) члан управе или запослени другог друштва за управљање;
- 2) члан управе или запослени кастоди банке са којом је друштво за управљање закључило уговор;
- 3) функционер, постављено, односно именовано лице или државни службеник;
- 4) повезано лице са лицима из тач. 1) и 2) овог става.

Директор и чланови управе друштва за управљање морају имати високу школску спрему, с тим да директор и најмање једна половина чланова управе морају имати најмање три године радног искуства стеченог у обављању сложених финансијско-економских послова у вези са хартијама од вредности у земљи или иностранству на пословима:

- 1) у брокерско-дилерском друштву;
- 2) на берзи хартија од вредности, односно финансијских деривата;
- 3) у банци;
- 4) у друштву за управљање инвестиционим или пензијским фондовима;
- 5) у друштву за осигурање;
- 6) у централној банци или другом државном органу или организацији;
- 7) у правном лицу које обавља послове у вези са хартијама од вредности за рачун државе као поверене послове.

Давање сагласности на избор члана управе друштва за управљање

Члан 16.

Народна банка Србије даје сагласност на избор предложених чланова управе и директора друштва за управљање.

Народна банка Србије доноси решење о давању сагласности на избор члана управе и директора друштва за управљање када утврди да су испуњени услови утврђени у члану 15. овог закона и када процени да предложени чланови управе и директор поседују пословни углед који упућује на закључак да ће ваљано обављати послове у друштву за управљање, те да им је финансијски положај такав да се може претпоставити да неће имати негативан утицај на пословање друштва за управљање, као и да ће њиховим избором бити обезбеђена адекватна заштита интереса чланова добровољног пензијског фонда.

Када одлучује о давању сагласности из става 1. овог члана, Народна банка Србије може, уколико је то неопходно, затражити од предложених чланова управе, односно директора да лично дођу на интервју.

Када Народна банка Србије одлучује о захтеву из члана 10. став 1. овог закона, истовремено одлучује и о давању сагласности на избор предложених чланова управе и директора друштва за управљање.

Повлачење сагласности на избор члана управе (директора) друштва за управљање

Члан 17.

Народна банка Србије повлачи сагласност члану управе, односно директору друштва за управљање када утврди да је:

- 1) одлука донета на основу неистинитих и нетачних података;
- 2) у међувремену престао да испуњава услове из члана 15. овог закона;
- 3) извршио повреду одредаба овог закона, правила пословног морала, савесног пословања и правила о управљању ризиком или на други начин теже угрозио интересе чланова добровољног пензијског фонда;
- 4) правоснажним решењем оглашен пословно неспособним.

Од дана достављања решења којим му је повучена сагласност, члан управе, односно директор не може вршити било какву функцију у друштву за управљање.

Управа друштва за управљање што пре, а најкасније у року од 15 дана од дана достављања решења из става 2. овог члана, сазива седницу управе друштва на којој предлаже новог члана управе.

Пословна тајна

Члан 18.

Директор, чланови управе друштва за управљање, запослена лица друштва за управљање и повезана лица тог друштва дужна су да чувају као пословну тајну и не могу давати информације о:

1) добровољном пензијском фонду или друштву за управљање тим фондом које би могле створити погрешну представу о пословању друштва, односно фонда;

2) будућим активностима и пословним плановима друштва за управљање, осим у случајевима предвиђеним законом;

3) стању и промету на рачунима добровољног пензијског фонда и његових чланова;

4) другим подацима који су од значаја за пословање добровољног пензијског фонда, а за које су сазнали у обављању послова друштва за управљање.

Изузетно од става 1. овог члана, подаци се могу саопштавати и стављати на увид трећим лицима само приликом надзора пословања, на основу налога суда, надлежног органа управе, или на основу закона.

Упис у регистар

Члан 19.

Друштво за управљање је дужно да, у року од 30 дана од дана пријема решења о издавању дозволе за рад и решења о издавању дозволе за управљање фондом и давања сагласности на одлуку о избору чланова управе, поднесе регистрациону пријаву у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Друштво за управљање је дужно да, у року од седам дана од дана пријема решења о упису у регистар привредних субјеката, достави Народној банци Србије извод из уписа у регистар.

Друштво за управљање не може обављати делатност организовања и управљања добровољним пензијским фондом пре уписа те делатности у Регистар привредних субјеката.

Дозвола за рад у случају спајања уз припајање

Члан 20.

Друштво за управљање (друштво стицалац) може да преузме искључиво целокупни капитал другог друштва за управљање (друштво престало припајањем).

Друштво стицалац подноси Народној банци Србије захтев за издавање дозволе за спајање пре подношења пријаве за упис промене у Регистар привредних субјеката.

Друштво стицалац преузима послове организовања и управљања добровољним пензијским фондовима друштва престалог припајањем.

Друштво стицалац може добровољни пензијски фонд којим је управљало друштво престало припајањем припојити свом фонду, или њим засебно управљати.

Захтев из става 2. овог члана садржи:

- 1) финансијске извештаје друштва стицаоца и друштва престалог припајањем са извештајем екстерног ревизора;
- 2) извештај који показује изводљивост спајања;
- 3) план који детаљно наводи намеру у вези са добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима друштва престалог припајањем.

На спајање уз припајање друштава за управљање примењују се одредбе закона којим се уређују привредна друштва.

Народна банка Србије ближе уређује начин и услове припајања добровољних пензијских фондова.

Општи акти друштва за управљање

Члан 21.

Општи акти друштва за управљање су оснивачки акт, правила пословања и други општи акти.

Правилима пословања друштва за управљање уређују се:

- 1) послови које обавља друштво за управљање, услови и начин њиховог обављања;
- 2) међусобни односи друштва за управљање и чланова фонда;
- 3) критеријуми за образовање инвестиционог портфолија фонда и инвестициона политика са циљем повећања вредности имовине фонда;
- 4) начин обавештавања чланова добровољног пензијског фонда

о:

- (1) променама инвестиционе политике,
- (2) вредности имовине добровољног пензијског фонда и вредности инвестиционих јединица,
- (3) посебним ризицима инвестирања,
- (4) изменама правилника о тарифи,
- (5) другим битним питањима;
- 5) начин и услови под којим чланови органа и запослени у друштву за управљање могу улагати своја средства у добровољни пензијски фонд којим управља то друштво;
- 6) административне и рачуноводствене процедуре;
- 7) контролне и сигурносне мере за обраду података и њихово чување;

- 8) систем интерне контроле;
- 9) процедуре за спречавање конфликта интереса и мере за спречавање коришћења имовине којом се управља за сопствени рачун;
- 10) мере за спречавање злоупотребе привилегованих информација;
- 11) друга питања од значаја за рад друштва.

Измене и допуне правила пословања

Члан 22.

Друштво за управљање је дужно да обавести Народну банку Србије о изменама и допунама правила пословања.

Народна банка Србије може наложити друштву за управљање да измени и допуни правила пословања, у случају када утврди да у довољној мери не обезбеђују интересе чланова фонда.

Измене и допуне правила пословања друштво за управљање доставља свим члановима добровољног пензијског фонда, односно обвезницима уплате на које се те измене односе, најмање 30 дана пре почетка примене измењених правила.

Накнаде друштва за управљање

Члан 23.

Накнаду за услуге друштва за управљање и накнаду за пренос рачуна члана фонда плаћа члан фонда, у складу са правилником о тарифи друштва за управљање.

Накнада за услуге друштва за управљање састоји се од:

- 1) накнаде приликом уплате пензијских доприноса, по стопи од највише 3% од вредности извршених уплата;
- 2) накнаде за управљање фондом, по стопи од највише 2% годишње од вредности имовине добровољног пензијског фонда.

Накнада из става 2. тачка 2) овог члана обрачунава се свакодневно, а наплаћује месечно.

Трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности из којих се састоји добровољни пензијски фонд наплаћују се из имовине фонда, а трошкове услуга кастоди банке из члана 63. став 2. овог закона и друге трошкове сноси друштво за управљање.

Друштво за управљање наплаћује пренос рачуна члана добровољног пензијског фонда на фонд који организује и којим управља друго друштво за управљање према стварним трошковима преноса.

Изузетно од става 1. овог члана, накнаду из става 2. тачке 1) плаћа организатор пензијског плана на основу уговора о управљању пензијским планом.

Народна банка Србије ближе уређује начин обрачуна накнада.

Промена пословног имена и седишта

Члан 24.

Друштво за управљање је дужно да, пре подношења пријаве за упис у регистар привредних субјеката промене пословног имена и седишта обавести Народну банку Србије о промени коју врши.

Одговорност друштва за управљање

Члан 25.

Друштво за управљање је одговорно члановима добровољног пензијског фонда за штету насталу због неиспуњења, задоцњења или делимичног испуњења својих обавеза које се односе на управљање фондом, осим ако неиспуњење, задоцњење или делимично испуњење не произлази из узрока које друштво за управљање није могло да предвиди ни избегне или отклони.

Друштво за управљање дужно је да надокнади штету насталу због неиспуњења, задоцњења или делимичног испуњења својих обавеза.

Ограничења пословања друштва за управљање

Члан 26.

Друштво за управљање не може, непосредно или преко повезаних лица, имати учешће у капиталу и управљању других правних лица.

Друштво за управљање не може бити зајмодавац, нити преузети обавезе по основу уговора о јемству.

Пословне књиге и финансијски извештаји

Члан 27.

Вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја друштва за управљање врши се у складу са законом којим се уређује рачуноводство и ревизија и прописом Народне банке Србије.

Прописом Народне банке Србије из става 1. овог члана ближе се уређују:

- 1) контни оквири и садржина рачуна у контним оквирима за друштва за управљање и добровољне пензијске фондове;
- 2) садржај и форма образаца финансијских извештаја за друштва за управљање;
- 3) садржај финансијских извештаја за добровољне пензијске фондове који се приказују у оквиру финансијских извештаја друштва за управљање.

Друштво за управљање је дужно да, одвојено од својих, води пословне књиге и саставља финансијске извештаје за добровољни пензијски фонд којим управља.

Друштво за управљање је дужно да у пословним књигама и финансијским извештајима одвојено приказује податке за сваки фонд којим управља.

Друштво за управљање је дужно да обезбеди екстерну ревизију финансијских извештаја.

Народна банка Србије утврђује садржину извештаја екстерног ревизора.

Друштво за управљање дужно је да Народној банци Србије доставља:

1) годишње финансијске извештаје за друштво у оквиру којег одвојено приказује финансијски извештај добровољног пензијског фонда којим управља, са извештајем екстерног ревизора до 31. марта текуће године за претходну годину;

2) полугодишње финансијске извештаје за друштво у оквиру којег одвојено приказује финансијски извештај добровољног пензијског фонда којим управља, са извештајем екстерног ревизора до 31. августа текуће године за првих шест месеци те године;

3) месечне извештаје за добровољни пензијски фонд, до десетог дана у месецу за претходни месец, који садрже податке о:

(1) хартијама од вредности које чине имовину добровољног пензијског фонда којима се трговало, према врсти хартија од вредности и издаваоцима,

(2) непокретностима које чине имовину фонда којима се трговало, према врсти и месту где се оне налазе,

(3) стању на новчаним депозитима који чине имовину добровољног пензијског фонда, према финансијским организацијама код којих се депозити налазе,

(4) датумима трансакција и ценама по којима су трансакције хартијама од вредности извршене,

(5) брокерским накнадама, накнадама кастоди банке и другим трошковима у вези са трансакцијама,

(6) вредности имовине добровољног пензијског фонда и броју уписаних инвестиционих јединица и њиховој појединачној вредности, са стањем на дан последњег радног дана у месецу за који се извештај доставља,

(7) броју чланова добровољног пензијског фонда, са стањем на дан последњег радног дана у месецу за који се доставља извештај,

(8) друге податке на захтев Народне банке Србије.

Друштво за управљање је дужно да трајно чува документацију и податке забележене на електронским медијима који се односе на чланове добровољног пензијског фонда.

III. ДОБРОВОЉНИ ПЕНЗИЈСКИ ФОНДОВИ

Добровољни пензијски фонд

Члан 28.

Добровољни пензијски фонд се организује ради прикупљања новчаних средстава уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава са циљем повећања вредности имовине фонда.

Добровољним пензијским фондом управља друштво за управљање фондом, у складу са овим законом.

Добровољни пензијски фонд јесте фонд посебне врсте, односно засебна имовина, без својства правног лица.

Имовина добровољног пензијског фонда

Члан 29.

Имовина добровољног пензијског фонда у својини је чланова фонда, сразмерно њиховом уделу у имовини фонда.

Имовина добровољног пензијског фонда је одвојена од имовине друштва за управљање.

Имовина добровољног пензијског фонда се обавезно води на рачуну код кастоди банке.

Имовина добровољног пензијског фонда не може бити предмет принудне наплате, залогe, хипотеке, не може се укључити у ликвидациону или стечајну масу друштва за управљање, кастоди банке или других лица, нити користити за измиривање обавеза члана добровољног пензијског фонда и других лица према трећим лицима.

Право гласа на основу акција које чине имовину добровољног пензијског фонда остварује друштво за управљање које организује и управља тим фондом.

Инвестициона начела и инвестициона политика

Члан 30.

Имовина добровољног пензијског фонда улаже се са циљем повећања укупног приноса у корист чланова добровољног пензијског фонда, а у складу са следећим начелима:

1) начело сигурности имовине добровољног пензијског фонда – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се хартије од вредности издавалаца са високим кредитним рејтингом;

2) начело диверсификације портфолија – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се хартије од вредности које се разликују према врсти и издаваоцима, као и према другим обележјима;

3) начело одржавања одговарајуће ликвидности – у структури портфолија добровољног пензијског фонда налазе се хартије од вредности које је могуће брзо и ефикасно купити и продати по релативно уједначеној и стабилној цени.

Правилима пословања друштва за управљање утврђује се инвестициона политика добровољног пензијског фонда.

Инвестиционом политиком утврђује се:

- 1) начин спровођења начела из става 1. овог члана;
- 2) највећи и најмањи део средстава добровољног пензијског фонда који се може улагати у поједине хартије од вредности и некретнине;
- 3) највећи део средстава добровољног пензијског фонда који се може улагати у новчане депозите;
- 4) органи друштва за управљање који доносе одлуке о улагањима и поступак за доношење таквих одлука;
- 5) начин измене инвестиционе политике.

Улагање имовине добровољног пензијског фонда

Члан 31.

Имовина добровољног пензијског фонда улаже се у:

- 1) дужничке хартије од вредности које издаје Народна банка Србије, у складу са законом којим се уређује организација и надлежност Народне банке Србије;
- 2) дужничке хартије од вредности које издају Република Србија (у даљем тексту: Република), јединице територијалне аутономије и локалне самоуправе у Републици и друга правна лица уз гаранцију Републике, у складу са законом којим се уређује јавни дуг;
- 3) хартије од вредности које издају међународне финансијске институције;
- 4) дужничке хартије од вредности које издају стране државе или страна правна лица са минималним кредитним рејтингом "А", а који утврђују агенције за процену бонитета *Standard and Poor's*, *Fitch-IBCA*, *Thompson Bank Watch* или *Moody's*;
- 5) хипотекарне обвезнице које се издају на територији Републике;
- 6) хартије од вредности које издају правна лица са седиштем у Републици којима се тргује на организованом тржишту у Републици;
- 7) акције страних правних лица које су листиране и којима се тргује на берзанским тржиштима држава чланица ЕУ, односно ОЕЦД-а;
- 8) новчане депозите у банкама са седиштем у Републици, основаним у складу са законом којим се уређује пословање банака и других финансијских организација;
- 9) депозитне потврде које издају банке са седиштем у Републици;

10) депозитне потврде које издају банке са седиштем у државама чланицама ЕУ, односно ОЕЦД-а на основу депонованих хартија од вредности из тач. 3), 4) и 7) овог става;

11) непокретности које се налазе на територији Републике.

Улагања у непокретности могу бити улагања у земљиште, зграде (пословне, стамбене, стамбено-пословне, економске и др) и посебне делове зграда (станови, пословне просторије и др), који су уписани у јавним књигама о евиденцији непокретности и правима на њима, чији пренос својине није ограничен и на којима није засновано право залог, право плодоуживања, право употребе, право становања или право стварног терета.

У једну непокретност може се уложити највише до 5% имовине добровољног пензијског фонда.

Укупна улагања добровољног пензијског фонда у непокретности не могу износити више од 15% имовине добровољног пензијског фонда.

Имовина добровољног пензијског фонда која се састоји од непокретности уписује се у књиге из става 2. овог члана као својина фонда, уз навођење назива друштва за управљање и евидентира се у кастоди банци.

Вредност непокретности у које се улаже имовина добровољног пензијског фонда обавезно процењује овлашћени процењивач. Непокретности морају бити осигуране од свих ризика.

Чланови добровољног пензијског фонда немају право прече куповине при продаји непокретности.

Народна банка Србије ближе уређује начин и учесталост процене имовине из члана 31. став 1. тачка 11) овог закона.

Народна банка Србије прописује максималне висине улагања имовине добровољног пензијског фонда из става 1. овог члана.

Народна банка Србије прописује услове и начин на који се може улагати имовина добровољних пензијских фондова у иностранству.

Ограничења улагања

Члан 32.

На улагања имовине из члана 31. овог закона, примењују се следећа ограничења:

1) до 10% имовине добровољног пензијског фонда улаже се у хартије од вредности једног издаваоца или укупно у хартије од вредности два или више издавалаца који су повезана лица, осим хартија од вредности које издаје Република, односно Народна банка Србије;

2) до 5% имовине добровољног пензијског фонда улаже се у хартије од вредности које издаје организатор који је организовао пензијски план који је приступио том фонду;

3) до 5% имовине добровољног пензијског фонда улаже се у новчане депозите код банака.

Улагањем имовине добровољног пензијског фонда не може се стицати више од 15% власничког учешћа, односно акција са правом гласа једног издаваоца.

Члан 33.

Имовина добровољног пензијског фонда не може се улагати у хартије од вредности које издаје:

- 1) друштво за управљање;
- 2) кастоди банка код које се води рачун добровољног пензијског фонда;
- 3) брокерско-дилерско друштво, односно овлашћена банка која за друштво за управљање обавља послове посредовања у трговању хартијама од вредности;
- 4) акционар друштва за управљање;
- 5) повезано лице са лицима из тач. 1) до 4) овог члана.

Члан 34.

Имовина добровољног пензијског фонда мора се улагати у складу са ограничењима улагања предвиђених овим законом и проспектом.

У случају одступања од ограничења улагања из овог закона и проспекта, а услед наступања околности које друштво за управљање није могло предвидети, односно на које није могло утицати, друштво за управљање је дужно да одмах обавести Народну банку Србије и да у року од три месеца од дана одступања, усклади структуру имовине добровољног пензијског фонда са ограничењима улагања.

Приликом одступања од ограничења улагања ван случаја предвиђеног ставом 2. овог члана, Народна банка Србије, пошто сазна за такву чињеницу, одмах предузима мере надзора у складу са овим законом.

Назив добровољног пензијског фонда

Члан 35.

Добровољни пензијски фонд има назив.

У називу добровољног пензијског фонда морају бити садржане речи "добровољни пензијски фонд".

Правно лице и предузетник не могу користити појам "добровољни пензијски фонд" нити појам изведен из тог појма у свом пословном имену или називу, односно називу свог производа или услуге, осим ако те појмове користе на основу овог закона.

Управљање са више фондова и регистар фондова

Члан 36.

Друштво за управљање које намерава да организује и управља са више добровољних пензијских фондова дужно је да поднесе Народној банци Србије захтев за издавање дозволе за управљање фондом за сваки фонд посебно уз који подноси документацију из члана 10. став 2. овог закона.

Народна банка Србије издаје дозволу за управљање фондом у року од 45 дана од дана подношења захтева.

Издавање дозвола и вођење регистра

Члан 37.

Народна банка Србије издаје дозволу за управљање фондом на начин утврђен чланом 12. став 2. овог закона.

Народна банка Србије води Регистар добровољних пензијских фондова.

Прспект добровољног пензијског фонда

Члан 38.

Добровољни пензијски фонд има проспект и скраћени проспект.

Скраћени проспект се искључиво користи ради оглашавања добровољног пензијског фонда и мора одговарати садржини проспекта.

Прспект мора садржати информације на основу којих заинтересована лица могу стећи јасну представу о фонду и донети разбориту одлуку.

Друштво за управљање даје на увид проспект сваком заинтересованом лицу на његов захтев.

Друштво за управљање је дужно да достави Народној банци Србије ради давања сагласности проспект добровољног пензијског фонда, до 31. марта текуће године, са подацима са стањем на дан 31. децембра за претходну годину.

Када наступе значајније промене услед којих подаци у проспекту и скраћеном проспекту не одговарају стварном стању, друштво за управљање је дужно да, у року од осам дана од дана настанка таквих околности, достави Народној банци Србије ради давања сагласности измењени проспект добровољног пензијског фонда.

Друштво за управљање је дужно да, у року од 15 дана од дана добијања сагласности, јавно објави скраћени проспект у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике са тиражом од најмање 100.000 примерака, као и на својој интернет страници.

Садржина проспекта

Члан 39.

Прспект добровољног пензијског фонда садржи:

- 1) податке о добровољном пензијском фонду;
- 2) податке о друштву за управљање;
- 3) пословно име и седиште кастоди банке;
- 4) датум издавања проспекта.

Подаци о добровољном пензијском фонду су:

- 1) назив и датум оснивања фонда;
- 2) инвестициона политика и главни ризици у вези са њом;
- 3) минимални износ пензијских доприноса;
- 4) порески третман добровољног пензијског фонда, односно чланова фонда – пореске стопе и основице и начин њиховог обрачунавања;
- 5) вредност имовине фонда на дан издавања проспекта;
- 6) тренутна структура имовине добровољног пензијског фонда, и то:

(1) процентуално учешће хартија од вредности према врсти хартија од вредности, називу и седишту издаваоца и називу и седишту организованог тржишта на коме се тргује тим хартијама, када такве хартије од вредности чине више од 1% укупне вредности имовине фонда,

(2) процентуално учешће новчаних депозита према називу и седишту финансијске организације код које су депонована новчана средства, када депозити у тим организацијама чине више од 1% укупне вредности имовине фонда,

(3) процентуално учешће непокретности према врсти и месту где се непокретност налази;

7) нето принос фонда у складу са чланом 48. овог закона;

8) подаци о висини накнада и трошкова:

(1) накнада приликом уплате пензијског доприноса,

(2) накнаде за управљање фондом друштву за управљање за претходну годину, изражену као проценат вредности имовине фонда,

(3) трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности, трошкови услуга кастоди банке и други трошкови за претходну годину изражени као проценат вредности имовине фонда,

(4) износ накнаде за управљање фондом изражен као проценат вредности имовине фонда за текућу годину,

(5) максималан износ трошкова из подтачке (3) ове тачке изражене као проценат вредности имовине фонда за текућу годину;

9) основи за раскид уговора о чланству и права и обавезе друштва за управљање и чланова добровољног пензијског фонда у случају раскида уговора о чланству;

- 10) време, место и начин уплате пензијских доприноса;
- 11) време и место објављивања података о вредности инвестиционих јединица и начин обрачунавања тих јединица;
- 12) динамика и начин обрачуна програмираних исплата.

Подаци о друштву за управљање су:

- 1) пословно име, седиште и регистрациони број друштва за управљање;
- 2) име и овлашћења чланова управе друштва за управљање;
- 3) пословно име и седиште, односно имена и адресе акционара који поседују 10% или више учешћа у капиталу или гласова другог лица;
- 4) висина основног капитала друштва за управљање;
- 5) списак и врста свих добровољних пензијских фондова којим управља уколико друштво за управљање управља са више фондова;
- 6) пословно име и седиште предузећа за ревизију које врши екстерну ревизију финансијских извештаја друштва за управљање и фонда;
- 7) време и место где се може извршити увид у опште акте друштва за управљање и финансијске извештаје друштва за управљање.

Приликом организовања добровољног пензијског фонда проспект не садржи податке из става 2. тач. 5) до 7) овог члана.

Ближу садржину и стандардизовани формат проспекта прописује Народна банка Србије.

Чланство у добровољном пензијском фонду

Члан 40.

Домаће и страном физичко лице може бити члан једног или више добровољних пензијских фондова.

Приликом приступања фонду, лице потписује изјаву којом потврђује да у потпуности разуме проспект и накнаде које се наплаћују.

Када је исто лице члан више добровољних пензијских фондова, дужно је да закључи посебан уговор о чланству за сваки добровољни пензијски фонд.

Уколико члан добровољног пензијског фонда престане уплаћивати доприносе и даље остаје члан фонда.

Обвезник уплате

Члан 41.

Пензијски допринос у добровољни пензијски фонд уплаћује:

- 1) физичко лице, или друго лице за рачун физичког лица;

2) организатор, у своје име и за рачун запосленог, односно члана синдиката, у складу са пензијским планом;

3) послодавац, у име и за рачун запосленог, у складу са уговором о чланству између члана добровољног пензијског фонда и друштва за управљање.

Уговор о чланству

Члан 42.

Члан добровољног пензијског фонда постаје се закључењем уговора о чланству, којим се друштво за управљање обавезује да, за рачун члана добровољног пензијског фонда, улаже новчана средства прикупљена по основу пензијског доприноса у добровољни пензијски фонд и да омогући повлачење акумулираних средстава у складу са овим законом, а члан добровољног пензијског фонда се обавезује да плаћа пензијски допринос и накнаде друштву за управљање и сноси друге трошкове.

Уговор о чланству закључује се у стандардизованој писаној форми, који најмање садржи:

- 1) име, односно пословно име обвезника уплате;
- 2) минимални износ пензијског доприноса;
- 3) датум учлањења.

Ближу садржину и стандардизовани формат уговора о чланству прописује Народна банка Србије.

Индивидуални рачун члана фонда

Члан 43.

Друштво за управљање је дужно да води индивидуалне рачуне чланова фонда.

Индивидуални рачуни садрже најмање следеће податке:

- 1) име и презиме члана добровољног пензијског фонда;
- 2) број инвестиционих јединица у својини члана добровољног пензијског фонда;
- 3) евиденцију о уплатама пензијског доприноса и програмираним исплатама.

Поступак отварања и вођења индивидуалних рачуна, као и начин давања извода са тих рачуна, вођења евиденције о инвестиционим јединицама чланова фонда и давања података из тих евиденција ближе прописује Народна банка Србије.

Пренос рачуна

Члан 44.

Члан добровољног пензијског фонда који намерава да изврши пренос рачуна дужан је да поднесе захтев за пренос рачуна друштву за управљање које управља добровољним пензијским фондом у коме је то лице члан (у даљем тексту: постојећи добровољни пензијски фонд), у други пензијски фонд (у даљем тексту: други добровољни пензијски фонд).

Друштво за управљање је дужно да у року од 15 дана од дана пријема захтева из става 1. овог члана:

1) изврши пренос рачуна у складу са тим захтевом, кад исто друштво организује и управља постојећим и другим добровољним пензијским фондом;

2) закључи уговор о преносу рачуна са другим друштвом за управљање.

Пренос рачуна не може се извршити ако претходно нису измирене све обавезе по основу чланства у постојећем добровољном пензијском фонду.

Приликом преноса рачуна члан фонда раскида уговор о чланству у постојећем добровољном пензијском фонду и закључује уговор о чланству у другом добровољном пензијском фонду.

Средства на рачуну члана добровољног пензијског фонда не могу се пренети у корист трећег лица, осим у случају из члана 62. став 5. овог закона.

Народна банка Србије ближе уређује процес преноса рачуна из постојећег добровољног пензијског фонда у други добровољни пензијски фонд.

Дужност друштва за управљање приликом преноса рачуна

Члан 45.

Друштво за управљање које управља постојећим добровољним пензијским фондом дужно је да:

1) пре закључења уговора из члана 44. став 2. тачка 2) овог закона достави друштву које управља другим добровољним пензијским фондом:

(1) предлог уговора о преносу рачуна,

(2) извештај о укупним средствима члана постојећег добровољног пензијског фонда;

2) у року од осам дана од дана закључења уговора из члана 44. став 2. тачка 2) овог закона, достави кастоди банци налог за пренос рачуна.

Нето вредност имовине добровољног пензијског фонда

Члан 46.

Вредност имовине фонда чини збир вредности хартија од вредности из портфолија фонда, некретнина у власништву фонда и депозита новчаних средстава фонда код банака.

Вредност имовине фонда се обрачунава према тржишној вредности.

Нето вредност имовине фонда представља вредност имовине умањену за износ обавеза.

Нето вредност имовине фонда свакодневно обрачунава друштво за управљање, о чему податке доставља кастоди банци код које се води рачун добровољног пензијског фонда.

Кастоди банка врши контролу и потврђивање обрачунате нето вредности имовине фонда, о чему податке доставља Народној банци Србије.

Начин и учесталост обрачунавања тржишне вредности по категоријама имовине и обрачунавања нето вредности имовине фонда прописује Народна банка Србије, у складу са међународно признатим стандардима.

Инвестиционе јединице

Члан 47.

Укупна вредност свих инвестиционих јединица добровољног пензијског фонда једнака је нето вредности имовине фонда.

Уплаћени пензијски доприноси конвертују се у инвестиционе јединице истог дана када су уплаћени, евидентирањем јединица на индивидуалном рачуну члана добровољног пензијског фонда.

Инвестиционе јединице могу се изразити у деловима.

Јединствену почетну вредност инвестиционе јединице за све фондове утврђује Народна банка Србије.

Стицалац инвестиционе јединице има следећа права:

- 1) право на повлачење и располагање акумулираним средствима;
- 2) право на сразмерни део приноса од улагања;
- 3) право на сразмеран део имовине добровољног пензијског фонда у случају распуштања фонда;
- 4) друга права у складу са овим законом.

Стицалац инвестиционе јединице нема право гласа по том основу.

Инвестициона јединица евидентира се на индивидуалном рачуну члана добровољног пензијског фонда у форми електронског записа у информационом систему друштва за управљање.

Друштво за управљање објављује вредност инвестиционих јединица свакодневно у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике са тиражом од најмање 100.000 примерака, као и на интернет страници друштва за управљање или добровољног пензијског фонда.

Принос добровољног пензијског фонда

Члан 48.

Друштва за управљање су дужна да објављују принос добровољног пензијског фонда четири пута годишње, на крају сваког квартала.

Принос се обрачунава за последњих 12 месеци до дана објављивања, односно кумулативно за период од пет година и од почетка пословања.

Принос се обрачунава за сваку календарску годину посебно.

Принос се обрачунава као нето принос, односно након одбитка накнада и трошкова.

Изузетно од става 1. овог члана, приноси од улагања током целе прве године пословања добровољних пензијских фондова се не оглашавају.

Принос се објављује у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике са тиражом од најмање 100.000 примерака, као и на интернет страници друштва за управљање или добровољног пензијског фонда.

Народна банка Србије прописује начин обрачунавања приноса добровољног пензијског фонда, укључујући начела заокруживања вредности.

Маркетинг добровољних пензијских фондова

Члан 49.

Друштво за управљање не може нудити повластице са циљем закључења уговора о чланству у добровољном пензијском фонду.

Под повластицама из става 1. овог члана не подразумевају се погодности које друштво за управљање нуди одричући се дела или целине својих прихода које остварује, односно на које има право.

Друштво за управљање не може нудити повластице послодавцу или повезаном лицу послодавца са циљем подстицања запослених да се придруже одређеном пензијском плану.

Друштво за управљање не може нудити повластице синдикату или другом облику организовања запослених са циљем подстицања својих чланова да се придруже одређеном фонду.

Члан 50.

Друштво за управљање искључиво може оглашавати добровољни пензијски фонд којим управља и јавно позивати на закључење уговора о чланству у фонду, уз претходну сагласност Народне банке Србије на текст таквог огласа, односно јавног позива.

Текст огласа, односно позива не сме садржати нетачне информације, односно информације које могу створити погрешну представу о условима улагања и пословању добровољног пензијског фонда.

Уз захтев за давање сагласности из става 1. овог члана прилаже се копија материјала који се објављује.

Народна банка Србије, најкасније у року од осам дана од дана пријема захтева, доноси решење о давању сагласности за објављивање огласа, односно јавног позива када утврди да су испуњени услови утврђени законом. Уколико Народна банка Србије не да сагласност у предвиђеном року, сматра се да је сагласност дата.

Оглашавање упоређивањем је дозвољено само уколико је конкретно, објективно, истинито и потпуно.

При упоређивању са осталим фондовима, друштво за управљање мора да пружи јасну слику о фонду који оглашава и осталим добровољним пензијским фондовима.

Народна банка Србије ближе уређује оглашавање добровољних пензијских фондова и стандардизован текст приликом оглашавања.

Посредници

Члан 51.

Друштво за управљање може непосредно или преко посредника обављати услуге пружања информација о чланству у добровољном пензијском фонду, друге радње којима се заинтересована лица информишу о пословању добровољног пензијског фонда, као и поделу перспеката.

Врсте финансијских институција које могу бити посредници одређује Народна банка Србије.

Друштво за управљање и посредници могу, посебним уговором, ангажовати физичка лица која морају поседовати дозволу за обављање послова из става 1. овог члана, а коју издаје Народна банка Србије.

Лица из става 3. овог члана не могу примати новчане уплате ради куповине инвестиционих јединица.

За поступке и штету коју приликом пружања тих услуга причине посредници и физичка лица, поред њих, одговара и друштво за управљање.

Народна банка Србије води евиденцију посредника и физичких лица и ближе уређује услове за издавање дозволе.

Обавештавање чланова добровољног пензијског фонда

Члан 52.

Друштво за управљање је дужно да једном годишње, а најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину, достави сваком члану добровољног пензијског фонда, са стањем на последњи дан претходне године, обавештење о:

- 1) датумима и износу уплата пензијског доприноса;
- 2) броју инвестиционих јединица у власништву члана и њиховој појединачној вредности у моменту уплате пензијског доприноса;
- 3) накнадама за услуге исплаћеним са рачуна члана добровољног пензијског фонда;
- 4) вредности имовине добровољног пензијског фонда.

Друштво за управљање је дужно да члану добровољног пензијског фонда, на његов захтев, достави обавештење из става 1. овог члана, у року од три дана од дана подношења захтева.

Престанак друштва за управљање

Члан 53.

Друштво за управљање одмах престаје да управља добровољним пензијским фондом у случају:

- 1) одузимања дозволе за рад од стране Народне банке Србије;
- 2) покретања поступка стечаја и ликвидације над друштвом за управљање;
- 3) доношења одлуке органа друштва за управљање да престане са радом.

У случајевима из става 1. тачка 1) овог члана, кастоди банка је дужна да обавља само неодложне послове у вези са управљањем добровољним пензијским фондом.

Под неодложним пословима из става 2. овог члана подразумевају се послови који треба да се обаве да не би наступила штета за фонд.

Јавни позив

Члан 54.

Даном престанка управљања од стране друштва за управљање, у смислу члана 53. овог закона, Народна банка Србије упућује јавни позив постојећим друштвима за управљање да, у року од 15 дана, поднесу понуду за управљање, односно припајање добровољног пензијског фонда.

У року од 30 дана од дана истека рока из става 1. овог члана Народна банка Србије доноси решење о најповољнијој понуди друштва за управљање.

Услове за избор најповољније понуде друштва за управљање ближе прописује Народна банка Србије.

Неуспешан јавни позив

Члан 55.

Ако на јавни позив ниједно друштво за управљање не поднесе понуду, Народна банка Србије обавештава чланове добровољног пензијског фонда и доставља овлашћење кастоди банци да уновчи имовину фонда и пренесе рачуне чланова фонда у други добровољни пензијски фонд.

Кастоди банка, у року од шест месеци од дана пријема овлашћења, уновчава имовину фонда у најбољем интересу чланова фонда.

У року од 30 дана од дана пријема обавештења из става 1. овог члана, чланови добровољног пензијског фонда бирају други добровољни пензијски фонд и обавештавају кастоди банку о свом избору.

Трошкови послова у вези са управљањем, односно у вези са уновчавањем имовине фонда и преносом рачуна из става 1. овог члана падају на терет друштва за управљање, а уколико то није могуће – на терет имовине добровољног пензијског фонда који се распушта.

Народна банка Србије може ближе уредити поступак распуштања добровољног пензијског фонда.

Дужности кастоди банке

Члан 56.

Кастоди банка подноси Народној банци Србије извештај о уновчавању имовине фонда и преносу рачуна у смислу члана 55. ст. 1. и 2. овог закона.

На основу извештаја из става 1. овог члана Народна банка Србије брише фонд из регистра добровољних пензијских фондова.

Кастоди банка најмање пет година чува пословне књиге и документацију распуштеног добровољног пензијског фонда, а у складу са прописима којима се уређује архивска грађа.

IV. ПЕНЗИЈСКИ ПЛАНОВИ

Члан 57.

Послодавац, удружење послодаваца, професионално удружење и синдикат могу организовати пензијски план и закључити уговор са друштвом за управљање којим се организатор обавезује да врши уплате пензијског доприноса за рачун запослених, односно чланова синдиката (у даљем тексту: члан плана) и да плаћа накнаду за услуге друштву за управљање, а друштво за управљање се обавезује да улаже прикупљена новчана средства и омогући повлачење и располагање акумулираним средствима члановима плана.

Послодавац може организовати пензијски план само за своје запослене.

Организатор који организује пензијски план не може бити повезано лице са друштвом за управљање.

Више организатора може организовати или приступити једном пензијском плану.

Услове и поступак организовања и функционисања пензијских планова прописује министар надлежан за послове рада и пензијског осигурања.

Примерак уговора из става 2. овог члана организатор доставља министарству надлежном за послове рада и пензијског осигурања, ради оцене испуњености услова, давања сагласности и евидентирања.

Члан 58.

Уговор о пензијском плану закључује се у писаној форми и најмање садржи:

- 1) пословно име друштва за управљање;
- 2) датум у текућем месецу до кога послодавац врши уплате пензијског доприноса за претходни месец;
- 3) износ пензијског доприноса по члану плана;
- 4) име, презиме, адресу и ЈМБГ чланова плана;
- 5) датум и место закључења уговора и потписе уговорних страна.

Члан 59.

Послодавац је дужан да друштву за управљање достави обавештење о престанку радног односа члана пензијског плана.

Члан 60.

Члан пензијског плана коме престане радни однос код послодавца може да остане члан истог добровољног пензијског фонда или изврши пренос рачуна у складу са чланом 44. овог закона.

Члан 61.

Организатор пензијског плана дужан је да запосленима обезбеди равноправне услове за чланство у пензијском плану.

Пензијски допринос за пензијски план не може се без одобрења запослених одбијати од зараде.

Чланство у пензијском плану не може бити услов за запошљавање или чланство у синдикату и другим облицима организовања запослених.

V. ПОВЛАЧЕЊЕ И РАСПОЛАГАЊЕ АКУМУЛИРАНИМ СРЕДСТВИМА

Члан 62.

Право члана добровољног пензијског фонда, односно пензијског плана на повлачење и располагање акумулираним средствима стиче се са навршене 53 године живота.

Акумулирана средства могу се повући једнократном исплатом, програмираном исплатом, куповином ануитета или комбинацијом ових начина.

Програмиране исплате се врше на основу уговора који се закључује између члана фонда и друштва за управљање у стандардизованом формату који прописује Народна банка Србије.

Повлачењем и располагањем акумулираним средствима куповином ануитета добровољни пензијски фонд, по налогу и за рачун члана фонда, врши пренос средстава у друштво за осигурање и купује ануитет.

У случају смрти члана добровољног пензијског фонда, средства на његовом рачуну преносе се лицу које је претходно одредио, а уколико није одредио такво лице или није познато или нема таквог лица, поступа се у складу са законом којим се регулише наслеђивање.

Изузетно од става 1. овог члана, право на повлачење и располагање акумулираних средстава може се остварити и пре навршене 53 године живота у случају ванредних трошкова лечења или трајне неспособности за рад.

Ближе услове за остваривање права на располагање и повлачење акумулираних средстава у случајевима из става 6. овог члана прописује министар надлежан за послове рада и пензијског осигурања.

Повлачење и располагање акумулираним средствима члан фонда мора започети најкасније са навршених 70 година живота.

VI. КАСТОДИ БАНКА

Уговор са кастоди банком

Члан 63.

Друштво за управљање је дужно да, у року од осам дана од дана добијања дозволе за организовање и управљање добровољним пензијским фондом закључи уговор са кастоди банком о обављању кастоди услуга, посебно за сваки фонд којим управља.

Уговором из става 1. овог члана кастоди банка се обавезује да ће отворити и водити рачун добровољног пензијског фонда и обављати послове у складу са чланом 64. овог закона, а друштво за управљање се обавезује да плати накнаду кастоди банци.

Кастоди услуге за фонд обавља искључиво једна кастоди банка.

Кастоди банка може обављати послове за више добровољних пензијских фондова.

Кастоди банка не може бити повезано лице са друштвом за управљање.

Друштво за управљање доставља Народној банци Србије копију закљученог уговора из става 1. овог члана и копије измена и допуна тог уговора.

Народна банка Србије може прописати максималне накнаде за обављање кастоди услуга.

Услуге кастоди банке

Члан 64.

Кастоди банка обавља следеће кастоди услуге:

1) отвара и води рачуне хартија од вредности које чине имовину добровољног пензијског фонда код Централног регистра хартија од вредности у своје име, а за рачун чланова добровољног пензијског фонда (збирни кастоди рачун);

2) отвара новчани рачун добровољног пензијског фонда, врши прикупљање пензијских доприноса, врши пренос новчаних средстава која чине имовину фонда у новчане депозите и врши исплате акумулираних средстава за сваког члана добровољног пензијског фонда;

3) обавештава друштво за управљање о неопходним корпоративним активностима у вези са имовином фонда;

4) извршава налоге друштва за управљање за куповину и продају имовине уколико нису у супротности са законом и проспектом фонда;

5) контролише, потврђује и свакодневно извештава Народну банку Србије о нето вредности имовине добровољног пензијског фонда и вредности инвестиционе јединице, обрачунатих од стране друштва за управљање;

6) контролише принос добровољног пензијског фонда обрачунатог од стране друштва за управљање;

7) обавештава Народну банку Србије о уоченим неправилностима у пословању друштва за управљање одмах након што уочи такве неправилности;

8) обавештава друштво за управљање о извршеним налозима и другим предузетим активностима у вези са имовином фонда;

9) подноси, у име фонда, Народној банци Србије и другим надлежним органима, поднеске против друштва за управљање, за штету нанету фонду;

10) обавља друге послове за које је овлашћена на основу уговора са друштвом за управљање који су у складу са овим законом и законом којим се уређује тржиште хартија од вредности.

Народна банка Србије ближе уређује учесталост, начин и стандардизовану форму извештавања кастоди банке, као и начин усаглашавања у случају разлика између обрачунате нето вредности имовине добровољног пензијског фонда и вредности инвестиционе јединице од стране друштва за управљање и кастоди банке из става 1. тачка 5) овог члана, односно обрачунатог приноса од стране друштва за управљање и кастоди банке из става 1. тачка 6) овог члана.

Раскид уговора са кастоди банком

Члан 65.

Страна која намерава да раскине уговор из члана 63. став 1. овог закона, дужна је да, најмање 30 дана пре раскида уговора, о томе обавести другу уговорну страну.

Уговор који се раскида сматра се раскинутим моментом закључења уговора са новом кастоди банком.

Кастоди банка обавештава Народну банку Србије о раскиду уговора и разлозима за раскид.

Кастоди банка је дужна да, у року од осам дана од дана раскида уговора из става 2. овог члана, сву документацију и архиву преда новој кастоди банци.

Члан 66.

У случају покретања стечајног поступка над кастоди банком друштво за управљање је дужно да одмах раскине уговор и одмах обавести Народну банку Србије о закљученом уговору са другом кастоди банком.

Ако друштво за управљање не поступи у складу са ставом 1. овог члана, Народна банка Србије доноси решење којим одређује другу кастоди банку.

Народна банка Србије може предложити друштву за управљање промену кастоди банке ако су услед њеног пословања интереси чланова добровољног пензијског фонда значајније угрожени.

VII. НАДЗОР

Надлежност Народне банке Србије

Члан 67.

Народна банка Србије врши надзор над спровођењем овог закона, доноси подзаконске акте за извршавање овог закона за које је овлашћена и води Регистар добровољних пензијских фондова.

Надзор

Члан 68.

Народна банка Србије врши надзор:

- 1) посредном контролом, односно прикупљањем, праћењем и проверавањем извештаја и обавештења који се у складу са овим законом достављају Народној банци Србије;
- 2) непосредном контролом.

На основу извршеног надзора, Народна банка Србије изриче мере надзора, у складу са овим законом и подноси пријаве надлежним органима у случају основане сумње да утврђене незаконитости и неправилности садрже обележја кривичног дела, привредног преступа или прекршаја.

Народна банка Србије утврђује правила у вези са вршењем надзора пословања друштва за управљање и добровољних пензијских фондова, као и правила идентификовања, мерења, контроле и управљања ризицима у њиховом пословању.

Ако у вршењу своје функције Народна банка Србије утврди да постоје правна лица која обављају делатност друштва за управљање или послују као добровољни пензијски фондови, а немају дозволу нити су регистровани на основу овог закона, може забранити њихов рад и предузети друге мере, у складу са законом.

Овлашћено лице у Народној банци Србије може у поступку непосредног надзора пословања:

- 1) прегледати опште акте, пословне књиге, изводе са рачуна и друге документе друштва за управљање и кастоди банке и сачинити копије докумената;
- 2) захтевати информације о појединим питањима значајним за пословање друштва за управљање и кастоди банке.

О извршеном непосредном надзору пословања друштва за управљање саставља се записник.

Мере надзора

Члан 69.

Ако у поступку надзора друштва за управљање и кастоди банке утврди незаконитости, односно неправилности или непридржавање правила о контроли ризика, Народна банка Србије, у зависности од тежине утврђених неправилности и степена угрожавања интереса чланова фонда, предузима једну или више мера, и то:

- 1) изриче писмену опомену;
- 2) даје налог за отклањање утврђених неправилности у року који не може бити дужи од 60 дана од дана пријема налога;

- 3) покреће поступак пред надлежним органом;
- 4) повлачи сагласност на именовање члана управе друштва за управљање;
- 5) одузима дозволу за рад друштву за управљање.

Начин вршења надзора, поступак издавања налога и предузимања мера, као и рокове за извршавање налога и трајање мера прописује Народна банка Србије.

Писмена опомена

Члан 70.

Писмена опомена упућује се органу друштва за управљање због мање значајних неправилности чија је природа таква да не утиче битно и непосредно на пословање друштва, односно фонда којим управља.

Писмена опомена садржи налог и рок до којег је друштво за управљање дужно да Народну банку Србије обавести о активностима које је предузело ради отклањања неправилности из става 1. овог члана.

Одузимање дозволе за рад друштву за управљање

Члан 71.

Народна банка Србије доноси решење о одузимању дозволе за рад друштву за управљање ако:

- 1) друштво не обавља управљање фондом дуже од шест месеци;
- 2) је дозвола за рад друштву дата на основу неистинитих или нетачних података;
- 3) друштво престане да испуњава услове прописане за добијање дозволе за рад;
- 4) друштво из неоправданих разлога не закључи уговор са кастоди банком у року из члана 63. став 1. овог закона;
- 5) друштво изврши тежу повреду одредаба овог закона и одредаба закона којим се уређује тржиште хартија од вредности;
- 6) друштво у року утврђеном писменом опоменом из члана 70. овог закона не поступи по датом налогу;
- 7) друштво обавести Народну банку Србије о престанку управљања фондом и поднесе захтев за брисање из регистра издатих дозвола.

Доношењем решења из става 1. овог члана престају да важе све издате дозволе за управљање доборовољним пензијским фондовима.

Решење из става 1. овог члана је коначно.

Против решења из става 1. овог члана може се покренути управни спор.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривична дела

Оглашавање проспекта са неистинитим подацима

Члан 72.

Ко, у намери обмањивања јавности, у проспекту добровољног пензијског фонда, скраћеном проспекту, годишњем и полугодишњем извештају, објави неистините податке о правном и финансијском положају фонда или његовим пословним могућностима и друге неистините чињенице које су релевантне за доношење инвестиционе одлуке, или не објави потпуне податке о тим чињеницама - казниће се казном затвора до три године.

Ко, у намери обмањивања јавности, не објави допуну проспекта или извештај о битним догађајима који могу битније утицати на одлуку о учлањењу, казниће се казном затвора до три године.

2. Привредни преступи друштва за управљање и других правних лица

Члан 73.

Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ друштво за управљање, односно друго правно лице ако:

1) користи у правном промету назив "друштво за управљање добровољним пензијским фондом" или други сличан назив, а није добило дозволу за рад друштва за управљање (члан 6. овог закона);

2) не прибави сагласност Народне банке Србије за стицање квалификованог учешћа у друштву за управљање (члан 14. став 1. овог закона);

3) за директора или члана управе предложи лица која не испуњавају услове из члана 15. овог закона;

4) изврши спајање уз припајање без дозволе Народне банке Србије (члан 20. став 2. овог закона);

5) обрачуна накнаде супротно члану 23. овог закона;

6) не саставља и не доставља финансијске извештаје у складу са чланом 27. ст. 1. и 7. овог закона;

7) не чува документацију и податке на прописан начин (члан 27. став 8. овог закона);

8) улаже имовину добровољног пензијског фонда супротно одредбама чл. 31, 32. и 33. овог закона;

9) користи назив "добровољни пензијски фонд" или појам изведен из тог појма супротно члану 35. овог закона;

10) започне да управља добровољним пензијским фондом пре издавања, од стране Народне банке Србије, дозволе за управљање фондом (члан 36. став 1. овог закона);

11) у предвиђеном року не достави проспект, односно скраћени проспект добровољног пензијског фонда ради давања сагласности Народне банке Србије (члан 38. ст. 5. и 6. овог закона);

12) не објави скраћени проспект на начин прописан у члану 38. став 7. овог закона;

13) не води индивидуалне рачуне чланова добровољног пензијског фонда у складу са чланом 43. овог закона;

14) не изврши пренос рачуна у складу са чланом 44. став 2. и чланом 45. овог закона;

15) свакодневно не обрачуна нето вредност имовине фонда и о томе не достави податке кастоди банци код које се води рачун добровољног пензијског фонда (члан 46. став 4. овог закона);

16) нуди повластице супротно члану 49. ст. 1, 3. и 4. овог закона;

17) објави оглас, односно јавни позив или даје информације супротно члану 50. ст. 1, 2, 5. и 6. овог закона;

18) ангажује физичка лица без дозволе Народне банке Србије (члан 51. став 3. овог закона);

19) члановима добровољног пензијског фонда не достави обавештења у складу са чланом 52. овог закона;

20) не извршава уговор у погледу повлачења и располагања акумулираним средствима програмираним исплатама (члан 62. ст. 3. и 4. овог закона);

21) не закључи уговор са кастоди банком о вођењу рачуна фонда у прописаном року (члан 63. став 1. овог закона);

22) онемогући надзор законитости пословања друштва за управљање и добровољног пензијског фонда од стране Народне банке Србије (члан 68. овог закона);

23) не поступи у складу са писменом опоменом изреченом од стране Народне банке Србије (члан 70. став 2. овог закона).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице друштва за управљање, односно другог правног лица новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара.

3. Привредни преступи кастоди банке

Члан 74.

Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 казниће се за привредни преступ кастоди банка ако:

1) не обавештава друштво за управљање о неопходним корпоративним активностима у вези са имовином фонда (члан 64. став 1. тачка 3) овог закона);

2) не извршава налоге друштва за управљање који су у складу са законом и проспектом фонда, односно извршава налоге друштва за управљање за куповину и продају имовине супротно закону и проспекту фонда (члан 64. став 1. тачка 4) овог закона);

3) не контролише, не потврђује и свакодневно не извештава Народну банку Србије о обрачунатој нето вредности имовине добровољног пензијског фонда и вредности инвестиционих јединица (члан 64. став 1. тачка 5) овог закона);

4) не контролише принос добровољног пензијског фонда (члан 64. став 1. тачка 6) овог закона);

5) не обавештава Народну банку Србије о уоченим неправилностима о пословању друштва за управљање одмах након што уочи такве неправилности (члан 64. став 1. тачка 7) овог закона);

6) не подноси, у име фонда, Народној банци Србије и другим надлежним органима поднеске против друштва за управљање, за штету нанету фонду (члан 64. став 1. тачка 9) овог закона);

7) не обавести Народну банку Србије о раскиду уговора и разлозима за раскид уговора (члан 65. став 3. овог закона).

За радње из става 1. овог члана казниће се за привредни преступ и одговорно лице кастоди банке новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара.

4. Привредни преступ другог правног лица

Члан 75.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице које у правном промету користи назив "друштво за управљање добровољним пензијским фондом" или други сличан назив, а није добило дозволу за рад друштва за управљање (члан 6. став 2. овог закона).

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 76.

Друштва за осигурање која имају дозволу за обављање послова добровољног пензијског осигурања на основу закона којим се уређује осигурање (у даљем тексту: друштва за добровољно пензијско осигурање) дужна су да своју организацију и пословање ускладе са одредбама овог закона до 31. децембра 2006. године.

Усклађивање пословања значи да друштва за добровољно пензијско осигурање могу да:

1) се пререгиструју у друштва за управљање добровољним пензијским фондом и организује добровољни пензијски фонд на који ће пренети средства од дотадашњег пословања прикупљена по основу добровољног пензијског осигурања;

2) оснују друштва за управљање која ће организovati добровољни пензијски фонд и на тај фонд пренети средства прикупљена по основу добровољног пензијског осигурања;

3) пренесу средства прикупљена по основу добровољног пензијског осигурања добровољном пензијском фонду.

Друштва за добровољно пензијско осигурање могу, од дана ступања на снагу овог закона до 31. марта 2006. године, наставити да закључују уговоре добровољног пензијског осигурања засноване на начелу акумулације средстава.

Друштва за добровољно пензијско осигурање од 1. априла 2006. године не могу закључивати уговоре добровољног пензијског осигурања засноване на начелу акумулације средстава.

Друштва за добровољно пензијско осигурање, од 1. априла 2006. године до доношења закона којим ће се уредити добровољно пензијско осигурање, могу искључиво обављати послове уговарања различитих врста анuitета и закључивати уговоре којим се обезбеђују права за случај инвалидности.

Друштва за добровољно пензијско осигурање обавестиће до 1. јула 2006. године кориснике својих услуга о изабраном начину усклађивања пословања.

Корисници услуга из става 6. овог члана који нису сагласни са начином усклађивања пословања друштва за добровољно пензијско осигурање могу захтевати раскид уговора и повраћај средстава под условима под којима је уговор закључен.

Народна банка Србије ће донети пропис којим ће се уредити методологија усклађивања пословања друштава за добровољно пензијско осигурање са овим законом.

Члан 77.

Ануитети из члана 76. став 5. овог закона могу бити:

- 1) доживотни анuitет, који представља периодичне исплате до смрти имаоца анuitета;
- 2) временски одређен анuitет, који представља периодичне исплате у одређеном временском року;
- 3) заједнички анuitет, који представља периодичне исплате које се после смрти имаоца анuitета протежу до смрти другог назначеног лица, односно законског наследника.

Модалитети периодичних исплата, рокови од којих почињу или се завршавају исплате и слично одређују се уговором.

Члан 78.

Прописи за спровођење овог закона донеће се до 31. марта 2006. године.

Члан 79.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењује се од 1. априла 2006. године, осим одредбе члана 76. став 3, која ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.